

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11CoCsp/20/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7822200262
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Čabaiová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2024:7822200262.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jarmily Čabaiovej a sudcov JUDr. Martina Kolesára a JUDr. Borisa Brondoša vo veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Prievozská 2, Bratislava, IČO: 35 724 803, zast. advokátskou kanceláriou Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Prievozská 2, Bratislava, IČO: 53 255 739, proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. X, C., o zaplatenie 1.781,93 € s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Rožňava zo dňa 3.2.2023, č.k. 5Csp/11/2022-107

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žiadnej zo strán nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Rožňava (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo dňa 3.2.2023, č.k. 5Csp/11/2022-107 (ďalej len „rozsudok“) žalobu zamietol (I.) a o trovách konania rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá na ich náhradu právo (II.).

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal proti žalovanému zaplatenia sumy 1.781,93 € s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.781,93 € od 10.11.2021 do zaplatenia a náhrady trov konania na tom skutkovom základe, že právny predchodca žalobcu uzavrel so žalovaným dňa 13.8.2015 zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 00-0002236016, predmetom ktorej bolo poskytnutie peňažných prostriedkov vo výške 3.0000,- € žalovanému a ktorej ďalšie náležitosti boli upravené v zmluve a v Obchodných podmienkach. Nakoľko žalovaný v stanovených termínoch splátky neplnil, právny predchodca žalobcu dňa 18.2.2019 úver predčasne zosplatnil. Dňa 9.11.2021 došlo k postúpeniu žalovanej pohľadávky na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej medzi postupcom Tatra banka, a.s. a žalobcom, pričom pohľadávka ku dňu postúpenia predstavovala sumu 1.781,93 €, ktorá pozostávala z úverovej istiny 1.678,03 €, úroku vo výške 92,98 €, úrokov z omeškania vo výške 5,92 € a z poplatkov vo výške 5 €. Žalovaný po postúpení pohľadávky nezaplatil na dlh žiadnu sumu.

3.1. Súd prvej inštancie vykonaným dokazovaním zistil, že právny predchodca žalobcu Tatra banka, a.s. uzatvoril dňa 13.08.2015 so žalovaným zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. BSU-00-0002236016 (ďalej len „zmluva“), na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý bezúčelový úver vo výške 3.000,- €, ktorý mal žalovaný splatiť v 72 mesačných splátkach vo výške 64,94 € vždy do 20. dňa v mesiaci. Úverová zmluva obsahovala údaj o ročnej úrokovej sadzbe vo výške 15,70 %, RPMN vo výške 16,33 %. Výška celkovej čiastky na zaplatenie bola v zmluve dojednaná na sumu 4.735,68 €. Zmluva bola so žalovaným uzavretá s poistením schopnosti splácať úver „typ A“, ktoré zahŕňa poistenie pre prípad smrti a pre prípad úplnej invalidity s výškou mesačného poistenia 1,23 €. Keďže si žalovaný svoju povinnosť splácať úver riadne a včas neplnil, právny predchodca žalobcu ho vyzval na dodatočné splatenie splátok,

vo vzťahu ku ktorým bol v omeškaní a poučil žalovaného o možnosti mimoriadneho zosplatnenia úveru v prípade, ak k úhrade nedôjde. Právny predchodca žalobcu písomným oznámením zo dňa 18.2.2019 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru vo výške 1.775,84 € a zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 9.11.2021 postúpil na žalobcu pohľadávku voči žalovanému, čo písomne oznámil žalovanému listom zo dňa 12.11.2021. Z výpisu o čerpaní finančných prostriedkov z úveru vyplýva, že žalovaný čerpal dňa 13.8.2015 úver vo výške 3.000 €, pričom v prospech úverového účtu ešte pred zosplatnením úveru uhradil spolu sumu 3.021,22 €. Po zosplatnení úveru už žiadnu platbu na dlh z úveru nezaplatil.

3.2. Súd vec právne posúdil podľa ust. § 3 ods. 1, § 39, § 52 ods. 1, 2, 3 a 4, § 53 ods. 9, § 54a, § 100 ods. 1, § 101, § 103 a § 565 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), § 1 ods. 2, § 2 písm. d), § 9 ods. 2 písm. k), § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z.z.“), § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a § 151 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“). Predmetnú zmluvu posúdil ako zmluvu spotrebiteľskú, a preto na vzťah medzi stranami sporu aplikoval ustanovenia OZ upravujúce spotrebiteľské zmluvy a ustanovenia zákona č. 129/2010 Z.z. Vzhľadom na skutočnosť, že žaloba bola podaná v čase účinnosti ust. § 54a OZ, súd ex offio skúmal, či právo zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré si uplatňuje veriteľ v danom spore, nie je premlčané. Poukázal na znenie ust. § 103 veta druhá OZ, podľa ktorého ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh, začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Avšak, ako súd doplnil, v prípade platného zosplatnenia dlhu, ktorý vznikol na základe spotrebiteľskej zmluvy, je potrebné v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou ust. § 103 veta druhá OZ interpretovať za súčasnej aplikácie § 565 OZ v spojení s § 53 ods. 9 OZ tak, že premlčacia doba v tomto prípade začne plynúť až uplynutím trojmesačnej lehoty počítanej odo dňa, kedy nastala splatnosť tej splátky, ktorá vyvolala zosplatnenie. V danom prípade k platnému zosplatneniu úveru došlo dňa 18.2.2019, preto bol súd názoru, že tak žalobca mohol urobiť len pre omeškanie splátky splatnej dňa 20.10.2018 (keďže splatnosť splátok bola zmluvne dohodnutá vždy k 20. dňu v mesiaci). Nakoľko všeobecná trojročná premlčacia doba pre uplatnenie zosplatnenej časti úveru v danom prípade začala plynúť tri mesiace po dni nasledujúcom po splatnosti splátky za mesiac október 2018, t. j. dňa 21.1.2019, uplynula dňa 21.1.2022. Nakoľko k uplatneniu práva žalobcu na súde došlo až dňa 31.1.2022, súd prvej inštancie dospel k záveru, že došlo k premlčaniu nároku a žaloba bola podaná po márnom uplynutí premlčacej doby a premlčané právo nemožno žalobcovi priznať.

3.3. Nad rámec záveru, že nárok je v celom rozsahu premlčaný, súd prvej inštancie dospel k presvedčeniu, že zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje zákonom požadované náležitosti v zmysle ust. § 9 zákona č. 129/2010 Z.z. Predmetom zmluvy bola aj povinnosť žalovaného uzavrieť poistenie schopnosti splácať úver a keďže žalovaný nebol o tejto skutočnosti dostatočne informovaný a nebola mu jednoznačne daná možnosť vyjadriť sa, či si poistenie schopnosti splácať úver žiada alebo nie, mal súd prvej inštancie za to, že žalovaný musel navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver. Z obsahu zmluvy totiž vyplývalo, že položka doplnkové poistenie úveru - „typ A“ bola už predvyplnená právnym predchodcom žalobcu a žalovaný ako spotrebiteľ si za takého stavu mohol len vybrať, či zmluvu uzavrie alebo neuzavrie. Súd prvej inštancie zastával názor, že žalobca bol preto povinný zahrnúť výšku poistného do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov (ďalej len „RPMN“), ako aj do celkovej čiastky úveru spojenej s poskytnutím spotrebiteľského úveru. V zmluve bola celková čiastka úveru uvedená vo výške 4.735,68 €, avšak po pripočítaní všetkých splátok poistného predstavuje výsledná suma 4.764,24 €, ktorá nie je totožná s celkovou výškou úveru. V dôsledku uvedeného zistil súd prvej inštancie aj nesprávnu výšku RPMN, ktorá predstavuje ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru. Okrem uvedeného mal súd za to, že v predmetnej zmluve absentuje údaj podľa § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z.z., a to doba trvania zmluvy, ktorá zo žiadnych špecifikácií zmluvných podmienok nevyplýva. Súd konštatoval v tejto súvislosti, že pojem splatnosť úveru (počet splátok), ktorý je v zmluve vyjadrený číslom 72, nie je možné stotožňovať s pojmom doba trvania zmluvy. Nepostačuje, ak je spotrebiteľ povinný si odvodzovať takýto údaj alebo informáciu z iných ustanovení zmluvy. Súd vyslovil názor, že počet a výška splátok úveru predstavovali v čase uzatvorenia zmluvy samostatné zmluvné náležitosti, ktoré súčasne nemožno stotožňovať s chýbajúcim, resp. neurčito a nejasne uvedeným údajom o dobe trvania zmluvy. S poukazom na uvedené (odhliadnuc od premlčania nároku žalobcu v celom rozsahu) súd prvej inštancie považoval zmluvu o spotrebiteľskom úvere za bezúročnú a bez poplatkov v zmysle ust. § 11 ods. 1 písm. a) a b) zákona č. 129/2010 Z.z. Vzhľadom na skutočnosť, že nárok žalobcu je premlčaný v celom rozsahu, ako aj so zreteľom na záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru (pričom žalovaný uhradil

vyššiu sumu ako bola poskytnutá z titulu úveru), súd žalobu zamietol. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p. tak, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania, pretože žalobca nebol v konaní úspešný a úspešnému žalovanému žiadne trovy v konaní preukázateľne nevznikli.

4. Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca z odvolacích dôvodov podľa ust. § 365 ods.1 písm. b), f) a h) C.s.p. a navrhol, aby ho odvolací súd v napadnutom rozsahu preskúmal a podľa § 388 C.s.p. zmenil tak, že vyhovie žalobe a prizná mu voči žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v plnom rozsahu, prípadne aby rozsudok podľa § 389 ods. 1 C.s.p. v napadnutej časti zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

4.1. V odvolaní žalobca vytykal nedostatky odôvodnenia napadnutého rozsudku, z ktorého nie je vôbec zrejmé, či súd pri posudzovaní premlčania na vec aplikoval zákon č. 62/2020 Z.z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej len „zákon č. 62/2020 Z.z.“), ktorý nadobudol účinnosť dňa 27.3.2020. Citoval ust. § 1 písm. a) uvedeného zákona, podľa ktorého lehoty ustanovené právnymi predpismi v súkromnoprávných vzťahoch na uplatňovanie alebo bránenie práv na súde, uplynutím ktorých by došlo k premlčaniu alebo k zániku práva v čase odo dňa účinnosti tohto zákona do 30. apríla 2020 neplynú. Zároveň uviedol, že dňa 14.1.2021 bol schválený zákon č. 9/2021 Z.z., ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v súvislosti s druhou vlnou pandémie ochorenia COVID-19 a ktorým bol zákon č. 62/2020 Z.z. okrem iných doplnený o ust. § 8 písm. a), podľa ktorého lehoty ustanovené právnymi predpismi v súkromnoprávných vzťahoch na uplatňovanie alebo bránenie práv na súde, uplynutím ktorých by došlo k premlčaniu alebo k zániku práva, a) v čase odo dňa účinnosti tohto zákona do 28. februára 2021 neplynú. Konštatoval, že v zmysle citovaných ustanovení tak premlčacia doba neplynula v období od 27.3.2020 do 30.4.2020, t.j. spolu 35 dní a od 19.1.2021 do 28.2.2021, t.j. spolu 41 dní. Vytkol súdu prvej inštancie, že opomenul aplikovať uvedené ustanovenia cit. zákona, ktorý zásadným spôsobom zmenil posúdenie plynutia premlčacej doby, a preto rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a je založené na nesprávnych právnych záveroch. Z tohto dôvodu považoval rozhodnutie súdu prvej inštancie aj za nepreskúmateľné. Ak by však súd na vec aplikoval cit. ustanovenia zákona č. 62/2020 Z.z., musel by dôjsť k jednoznačnému záveru, že premlčacia doba pre všetky splátky splatné po 20.1.2019 začala plynúť odo dňa nasledujúceho po dni zročnosti splátky (splatnej dňa 20.1.2019), pre nesplnenie ktorej došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru a uplynula by najskôr dňa 21.1.2022, avšak s ohľadom na zákon č. 62/2020 Z.z. najskôr dňa 8.4.2022. Keďže žaloba bola na súde podaná dňa 31.1.2022, mal žalobca za to, že svoj nárok uplatnil na súde pred márnym uplynutím premlčacej doby.

4.2. Žalobca ďalej v odvolaní citoval znenie ust. § 2 písm. g) zákona č. 129/2010 Z.z. a nesúhlasil s právnym posúdením zmluvy ako bezúročnej a bezpoplatkovej v dôsledku toho, že položka „doplnkové poistenie úveru“ (ďalej len „poistenie“) bola v zmluve predvyplnená jeho právnym predchodcom a žalovaný si za takého stavu mohol len vybrať, či zmluvu aj s poistením uzavrie alebo neuzavrie. Z tohto dôvodu bol súd prvej inštancie názoru, že bolo povinnosťou žalobcu zahrnúť výšku poistného do výpočtu RPMN, ako aj do celkovej čiastky úveru spojenej s poskytovaním spotrebiteľského úveru, čo však žalobca neurobil, a preto RPMN nebola uvedená v správnej výške. Žalobca sa s týmto posúdením súdu nestotožnil. Uviedol, že z obsahu zmluvy vyplýva, že získanie spotrebiteľského úveru nebolo podmienené uzatvorením poistenia, pričom dlžník sa rozhodol pre doplnkové poistenie úveru a poplatok za poistenie bol vo výške 1,23 € mesačne. Poistné v takomto prípade v zmysle ust. § 2 písm. g) zákona č. 129/2010 Z.z. z dôvodu jeho fakultatívnosti nie je zahrnuté do výpočtu celkových nákladov, a teda ani do RPMN. Žalobca zároveň uviedol výpočet, z ktorého vyplýva podľa jeho názoru správny údaj o celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť (4.735,68 €). Ak by však pripustil výklad súdu a prirátal k mesačnej splátke úveru aj splátku poistenia, celková čiastka spojená s úverom by predstavovala sumu 4.764,24 €; išlo by o zanedbateľný rozdiel, pri ktorom by bola aplikácia sankcie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru voči veriteľovi zjavne neprimeraná, a to aj s ohľadom na skutočnosť, že v zmluve uvedená nižšia suma je v prospech spotrebiteľa. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu žalobca zastával názor, že v zmluve je uvedený správny údaj o celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ uhradiť, ako aj správna výška RPMN, v súlade s ust. § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. Poukázal na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ zo dňa 9.11.2016 vo veci C- 42/15, v ktorom judikoval, že porušenie povinnosti veriteľa môže byť podľa vnútroštátnej právnej úpravy sankcionované zánikom nároku veriteľa na úroky a poplatky, avšak takáto sankcia je primeraná len pri takom porušení povinností veriteľa, ktoré môže

spochybníť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku (napr. neuvedenie RPMN, počtu a frekvencie splátok, ako aj neuvedenie príp. existencie notárskych poplatkov, požadovaných záruk a poistenia.). Za primerané by sa však nemalo považovať, ak pre neuvedenie niektorých náležitostí, ktoré svojou povahou nemôžu mať vplyv na schopnosť dlžníka posúdiť rozsah svojho záväzku, sa bude v súlade s vnútroštátnou úpravou uplatňovať sankcia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Opakovane žalobca zdôraznil, že poistenie nebolo podmienkou na získanie spotrebiteľského úveru, pričom táto skutočnosť vyplývala z čl. I a z čl. VII bod 9 a 11 zmluvy.

5. Žalobca ďalej v odvolaní vytkol súdu prvej inštancie nesprávne právne posúdenie obsahových náležitostí úverovej zmluvy, a to dobu trvania zmluvy, ktorý údaj podľa názoru súdu v zmluve úplne absentuje a nevyplýva zo žiadnych zmluvných podmienok. Podľa názoru žalobcu bola doba trvania zmluvy dojednaná do okamihu splatenia všetkých záväzkov dlžníka podľa zmluvy, t. j. v prípade riadneho a včasného plnenia povinností vyplývajúcich zo zmluvy (resp. za predpokladu, že by nenastala iná právna skutočnosť ako odstúpenie od zmluvy, výpoveď, atď.), by zmluva trvala do 20.08.2021. Zmluva totiž obsahovala údaj o splatnosti prvej splátky, spolu s údajom o počte splátok a aj o momente konečnej splatnosti, pričom žalobca mal za to, že uvedené údaje možno považovať v súlade s rozhodovacou súdnou praxou za postačujúce na účely ust. § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z.z. Poukázal tiež na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 21.4.2022, sp. zn. 7Cdo/277/2021, z ktorého vyplýva, že pokiaľ predmetné ustanovenie zákona č. 129/2010 Z.z. hovorí o dobe trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termíne konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, je potrebné ho eurokonformne vykladať tak, že sa tým neustanovuje povinnosť uviesť požadované informácie vo vzťahu ku každej náležitosti (t.j. k dobe trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a aj termínu konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru) osobitne, ale len vyjadruje požiadavku na uvedenie „doby, či dĺžky trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere“ v súlade s článkom 10 ods. 2 písm. c) Smernice.“ Žalobca na podporu svojej argumentácie citoval aj z rozhodnutí všeobecných súdov Slovenskej republiky a uzavrel, že žalovaný bol dostatočným a zrozumiteľným spôsobom (ktorý je zrejмый pre priemerného spotrebiteľa) informovaný o dobe trvania úverového vzťahu.

6. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

7. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.) prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas (§ 362 C.s.p.), oprávnenou osobou (§§ 359 až 361 C.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§§ 355 až 358 C.s.p.), bez nariadenia pojednávania v zmysle § 385 ods. 1 a contrario C.s.p., v rozsahu vyplývajúcom z § § 379 a 380 C.s.p., z hľadiska odvolaním uplatnených odvolacích dôvodov a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné vyhovieť.

8. Žalobca uplatnil odvolacie dôvody podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) C.s.p., t.j. že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočnila jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (b), súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (f) a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (h).

9. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) C.s.p. je naplnený vtedy, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Tento odvolací dôvod je potrebné vykladať eurokonformne s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorá predpokladá, že v tomto prípade ide o porušenie procesných práv. Ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty. Právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít a ak takejto ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo.

10. Odvolací dôvod § 365 ods. 1 písm. f) C.s.p. sa týka chyby v zisťovaní skutkového stavu veci súdom prvej inštancie spočívajúcej v tom, že skutkové zistenie, ktoré bolo podkladom pre jeho rozhodnutie je nesprávne, t.j. musí ísť o skutkové zistenie, na základe ktorého vec posúdil po právnej stránke a ktoré je nesprávne v tom zmysle, že nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, pričom medzi chybami skutkového zistenia a chybami právneho posúdenia je úzka vzájomná súvislosť, keďže príčinou nesprávnych (v zmysle nedostatočných) skutkových zistení môže byť chybný právny názor, v dôsledku ktorého

zistoval iné skutočnosti, príp. zisteným skutočnostiam prisudzoval iný právny význam. Skutkové zistenie nezodpovedá vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 C.s.p. (dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo) a to vzhľadom na to, že buď vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán sporu nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú i také skutkové zistenia, ktoré založil na chybnom hodnotení dôkazov. Ide o situáciu, keď je logický rozpor v hodnotení dôkazov (v úsudku medzi porovnávanými skutočnosťami), príp. poznatkov, ktoré vyplývali z prednesov účastníkov alebo, ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, event. vierohodnosti alebo, keď výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. § 191 až § 194 C.s.p.

11. K odvolaciemu dôvodu upravenému v § 365 ods. 1 písm. h) C.s.p. odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval síce správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, príp. ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval a z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach strán sporu.

12. Odvolací súd po preskúmaní veci z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov a v rozsahu odvolacích námietok žalobcu dospel k záveru, že odvolacie dôvody nie sú naplnené. Súd vykonal vo veci dokazovanie v dostatočnom rozsahu pre náležité zistenie skutkového stavu, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa § 191 a § 192 C.s.p., z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých založil svoje rozhodnutie a zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver. Preto odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 C.s.p. potvrdil.

13. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu bolo predovšetkým posúdiť, či súd prvej inštancie dospel k správnej záveru, pokiaľ ide o otázku premlčania uplatneného nároku, a to s prihliadnutím na námietky žalobcu uvedené v odvolaní.

14. Predmetom konania je plnenie na základe zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru s poistením pre fyzické osoby, ktorej predmetom bolo poskytnutie bezúčelového spotrebiteľského úveru vo výške 3.000,- € s celkovou výškou mesačnej splátky 64,94 € a počtom splátok 72, pričom termín splatnosti splátok bol určený na 20. deň v príslušnom mesiaci. Žalobca odvodzoval svoju aktívnu legitímáciu v konaní od postúpenia predmetnej pohľadávky jeho právnym predchodcom (Tatra banka, a.s.).

15. Súd prvej inštancie správne posúdil právny vzťah medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným ako spotrebiteľský a v zmysle ust. § 54a OZ ex offio skúmal, či právo zo spotrebiteľskej zmluvy nie je premlčané. Vzhľadom na to, že v zmluve bolo dohodnuté plnenie v splátkach, na posúdenie premlčania aplikoval ust. § 565 OZ a § 103 OZ za súčasnej aplikácie § 53 ods. 9 OZ a dospel k záveru, že nárok uplatnený žalobcom je premlčaný a nemôže byť priznaný.

16. Odvolací súd považuje záver súdu prvej inštancie o premlčaní uplatneného nároku za správny.

17. Podľa § 101 OZ, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

18. Podľa § 103 OZ, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

19. Podľa § 53 ods. 9 OZ, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

20. Podľa § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

21. Súd prvej inštancie správne interpretoval dosah ust. § 53 ods. 9 OZ na usporiadanie vyplývajúce z úpravy § 103 v spojení s § 565 OZ. Pre spotrebiteľské vzťahy, akým je i právny vzťah strán v prejednávanej veci, totiž môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky (vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru) až najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením tejto splátky (keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva a len do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky). Práve tento deň je najskorším dňom, kedy sa právo mohlo vykonať po prvý raz, čo znamená, že tento deň je aj začiatkom plynutia premlčacej doby práva požadovať splnenie celého dlhu.

22. V danom prípade súd prvej inštancie zistil, že k platnému zosplateniu úveru došlo ku dňu 18.2.2019 (čo nebolo sporné), a teda žalobca tak mohol urobiť len pre omeškanie s úhradou splátky splatnej dňa 20.10.2018. Všeobecná trojročná premlčacia doba pre uplatnenie zosplatennej časti úveru v danom prípade začala plynúť tri mesiace po dni nasledujúcom po splatnosti splátky za mesiac október 2018, t.j. dňa 21.1.2019 a uplynula dňa 21.1.2022. Keďže k uplatneniu práva žalobcu na súde došlo až dňa 31.1.2022, správne súd prvej inštancie uzavrel, že nárok, ktorý si žalobca uplatňuje, je premlčaný.

23. Žalobca v odvolaní namietal, že súd prvej inštancie dospel k nesprávnemu záveru o premlčaní nároku uplatneného žalobou aj z toho dôvodu, že opomenul aplikovať ustanovenia zákona č. 62/2020 Z.z., ktorým sa zásadným spôsobom zmenilo plynutie premlčacej doby. Podľa názoru žalobcu ak by totiž súd ustanovenia § 1 a § 8 na danú vec aplikoval, premlčacia doba by sa predĺžila o 76 dní a uplynula by dňa 8.4.2022.

24. Podľa § 1 zákona č. 62/2020 Z.z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej len „zákon č. 62/2020 Z.z.“) lehoty ustanovené právnymi predpismi v súkromnoprávných vzťahoch na uplatňovanie alebo bránenie práv na súde, uplynutím ktorých by došlo k premlčaniu alebo k zániku práva,

a) v čase odo dňa účinnosti tohto zákona do 30. apríla 2020 neplynú,

b) ktoré uplynuli po 12. marci 2020 do dňa účinnosti tohto zákona, sa neskončia skôr ako za 30 dní po nadobudnutí účinnosti tohto zákona.

25. Podľa § 8 zákona č. 62/2020 Z.z., lehoty ustanovené právnymi predpismi v súkromnoprávných vzťahoch na uplatňovanie alebo bránenie práv na súde, uplynutím ktorých by došlo k premlčaniu alebo k zániku práva,

a) v čase odo dňa účinnosti tohto zákona do 28. februára 2021 neplynú,

b) ktoré uplynuli po 31. decembri 2020 do dňa účinnosti tohto zákona, sa neskončia skôr ako za 30 dní po nadobudnutí účinnosti tohto zákona.

26. Odvolací súd v súvislosti s odvolacou námietkou žalobcu, že súd prvej inštancie nezohľadnil ustanovenia cit. zákona č. 62/2020 Z.z., ktorým podľa žalobcu sa predlžujú premlčacie lehoty o 76 dní, musí konštatovať, že uvedená námietka je nedôvodná. Vychádzajúc z dôvodovej správy k tomuto zákonu je zrejmé, že účelom zákonodarcu bola ochrana osôb v obdobiach časovo definovaných v § 1 a § 8 tohto zákona (v čase od 27.3.2020 do 30.4.2020 a následne v čase od 19.1.2021 do 28.2.2021) pred premlčaním alebo zánikom práv v dôsledku obmedzení súvisiacich s pandemiou COVID-19, ktoré by mohli zabrániť uplatňovaniu alebo bráneniu ich práv na súde. Uvedené ustanovenia zákona upravujú spočívajú iba tých lehôt, ktoré by uplynuli vo vyššie uvedenom časovom rozpätí a po odpadnutí prekážky - v tomto prípade zákonom vymedzených termínov - ich plynutie pokračuje. Tieto ustanovenia si však nemožno vykladať tak, že v danom vymedzenom časovom období neplynú (prerušujú sa) všetky premlčacie lehoty, ktoré plynuli počas obdobia vymedzeného v citovaných ustanoveniach. Zákon č. 62/2020 Z.z. sa pri posudzovaní otázky premlčania aplikuje len v prípadoch, kedy premlčacie lehoty mali uplynúť, t.j. ich koniec mal pripadnúť na obdobie v čase od 27.3.2020 do 30.4.2020 a následne v čase od 19.1.2021 do 28.2.2021. Nejde o zákonné neplynutie všetkých premlčacích lehôt tak, ako to mienil žalobca. Nemožno preto dať za pravdu žalobcovi, že premlčacia doba, ktorá v danom prípade uplynula dňa 21.1.2022 (teda mimo obdobia definovaného v ust. § 1 a § 8 zákona č. 62/2020 Z.z.), neplynula po

dobu 76 dní, resp. jej uplynutie sa o 76 dní posunulo. Preto súd prvej inštancie správne žalobu žalobcu z dôvodu premlčania uplatneného nároku zamietol.

27. Za situácie, keď súd prvej inštancie žalobu zamietol z dôvodu premlčania nároku, odvolací súd považoval za nadbytočné v odvolacom konaní akokoľvek sa vecne vysporiadať s ďalšími odvolacími námietkami žalobcu, týkajúcimi sa jednak posúdenia, či položka/výška poistenia mala byť zahrnutá do výpočtu RPMN a jednak posúdenia, či v zmluve ne/absentuje údaj o dobe trvania zmluvy a či z týchto dôvodov má byť zmluva považovaná za bezúročnú a bez poplatkov v zmysle § 9 zákona č. 129/2010 Z.z. Na závere, na ktorom súd prvej inštancie v tejto veci založil svoje zamietavé rozhodnutie a odvolací súd toto potvrdzujúce rozhodnutie, by totiž tieto námietky žalobcu neboli spôsobilé nič zmeniť, aj keby boli opodstatnené. Odvolací súd sa preto týmito odvolacími námietkami, ako irelevantnými pre rozhodnutie odvolacieho súdu v tejto veci, ani nezaoberal.

28. Z týchto dôvodov odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok podľa ust. § 387 ods. 1 C.s.p. v jeho zamietavom výroku vo veci samej, ako i v závislom výroku o trovách konania, ako vecne správny.

29. Podľa § 396 ods. 1 C.s.p. ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

30. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p. súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

31. Podľa § 262 ods. 1 C.s.p. o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

32. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v súlade s ust. § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 C.s.p. V odvolacom konaní bol žalobca neúspešný, nemá preto nárok na náhradu trov odvolacieho konania a úspešnému žalovanému trovy v odvolacom konaní preukázateľne nevznikli (zo spisu nevyplyvajú žiadne trovy, ktoré by boli žalovanému vznikli v súvislosti s odvolaním podaným žalobcom), preto odvolací súd stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

33. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 posledná veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak: a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je: a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).